

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

➡ Megjelenik minden hó utolsó napján ➡

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

==== Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint. ====

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert céégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20	frt — kr.
$\frac{1}{2}$	10	—
$\frac{1}{4}$	6	—
$\frac{1}{8}$	3	50

Egész évre szóló hirdetéseknél husz százalék engedmény.

A MAGYAR VENDÉGLŐSÖK V. ORSZÁGOS KONGRESSZUSA.

Tisztelt Szaktársak!

A magyar vendéglősök IV. országos kongresszusa Nagyváradon megbizta a kirendelt országos végrehajtó-bizottságot azzal, hogy a jelen év folyamán előkészítse és megtartsa Aradon az V. országos kongresszust.

E megbízatásából kifolyólag a végrehajtó-bizottság a magyar vendéglősök

V. országos kongresszusát

1900. évi szeptember hó 12-ére Aradra összehívja.

Tisztelt Szaktársaim!

Ha rámutatunk az előző években tartott négy kongresszusra, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy e most megtartandó országos kongresszus ismét hatalmas lépésekkel fogja előmozdítani szaktársainknak közös érdekeit:

fokozni és erősíteni fogja azon összetartást és baráti érzületet, mely előző kongresszusainkon az ország minden részéből összejövő társaink között kifejlődött;

és alapvetőül szolgál arra, hogy jövőben együtt működésünk szilárdabb szervezetben áldásosabb legyen;

e reményünkben kérjük önöket, sziveskedjenek minél nagyobb számban megjelenni.

Érdekeink előmozdítása, határozataink érvényre jutása akkor remélhető, ha ezeknek az ország minden részéből összesereglő vendéglősök tömege adja meg a súlyt, közös akarata az erkölcsi erőt!

Az országos végrehajtó-bizottság megbízásából:

Gundel János,
elnök.

A magyar vendéglősök V. kongresszusának napirendje:

- I. A kongresszus megnyitása.
- II. Elnök és 8 társelnök választása, jegyzők kijelölése; — a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
- III. Jelentés a végrehajtó-bizottság eljárásáról. (Előadó: Gundel János elnök.)
- IV. Jelentés a szakoktatás kérdésében. (Előadó: Glück Frigyes, a budapesti szakiskola bizottságának elnöke.)
- V. Az idegenforgalom emelése. (Előadó: Stadler Károly)
- VI. A magyar vendéglősök országos szövetsége. (Előadó: Bokros Károly, Budapestről.)
- VII. A magyar vendéglősök országos szövetségének megalakítása: 1. Alapszabályok elfogadása. 2. Tisztikar megválasztása. 3. Esetleges indítványok.
- VIII. Indítványok előterjesztése. Ezen indítványok 1900. augusztus 20-ig Gundel János elnök urhoz (Budapest, V., István főherceg szálloda) írásban nyújtandók be.
- IX. Intézkedés a kongresszus határozatainak végrehajtásáról.

A kongresszus ügyrendje:

1. A magyar vendéglősök V. országos kongresszusa Aradon — 1900. évi szeptember hó 12-én reggel 9 órakor nyílik meg — s tagja lehet minden magyarországi szállodás, vendéglős és koresmáros.
2. A kongresszust az 1899. évi nagyváradi IV. országos magyar vendéglős kongresszus végrehajtó-bizottságának elnöke: Gundel János nyitja meg.
3. A kongresszus egy elnököt és nyolcz társelnököt választ. A választás közfelkiáltással vagy tíz tag írásbeli indítványára titkos szavazással történik. Négy jegyzőt az elnök jelöl ki. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tagot választ.

4. A napirendre tűzött ügyek az előadók előterjesztése alapján és sorrendben tárgyalatnak.

5. A kongresszus ülési nyilvánosak s a határozatok szótöbbséggel hozatnak. Szavazat-egyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

6. A kongresszuson csak a napirendre tűzött ügyek tárgyalhatók. A tárgyalást mindenkor az előadó nyitja meg, ki egyttal előterjeszti határozati javaslatát is.

7. Mindazok, kik valamely tárgyhoz hozzá szólni kívánnak, kötelesek előbb a jegyzőnél feliratkozni, s csakis a följegyzés sorrendjében vehetik igénybe szólási jogukat. Ugyanazon tárgyhoz csak egyszer és csak 10 percig szabad szólni. A napirendhez szólni, személyes kérdésében válaszolni, a tanácskozási szabályokra hivatkozni, vagy indítványt visszavonni bármikor lehet. Az elnöknek és előadónak jogában áll a tanácskozás alatt bármikor felszólalni.

8. Az elnök a szót — szükség esetében — megintheti, rendre utasíthatja, s ha ez sem használ, tőle a szót megvonhatja.

9. Ha szólásra többé senki sem jelentkezik, akkor az előadót s azokat illeti a végszó, a kik a vita folyamán külön indítványt tettek. Azután az elnök elrendeli a szavazást. Szavazásra első sorban az előadó indítványa tűzendő ki, utánna az ehhez legközelebb eső indítvány s végül a módosítványok az előterjesztés sorrendje szerint. A kérdés oly módon teendő fel, hogy arra «igen» vagy «nem» lehessen szavazni.

10. A vita bezárására irányuló indítványt — tíz tag írásbeli kívánságára — az elnök szavazás alá bocsájtja.

11. A szavazás felállás által történik. Kétség esetében ellenpróba alkalmazandó, s ha ez sem vezetne eredményre, akkor az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

A szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávésegédek országos nyugdíjegyeseületének

III. évi rendes közgyűlését

a mult közgyűlés határozata értelmében 1900. évi szeptember hó 12-én, délután 1/2 3 órakor, Aradon, a „Központi“ szálloda nagytermében fogjuk megtartani.

Nyugdíj-egyeseületünk tagjait, midőn ez úton tisztelettel meghívjuk, kérjük arra, hogy minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Budapesten, 1900. évi július hó 5-én.

A „Sz. V. K. P. K. O. Nyugdíj-egyeseülete“ igazgatósága nevében:

Bokros Károly,
elnök.

A közgyűlés napirendje:

1. Közgyűlési megnyitó beszéd. Tartja: Bokros Károly elnök.
2. Határozatképeség igazolása, szavazólapok, meghatalmazások beszédése.
3. Jelentés az igazgatóság évi működéséről. Beterjeszti: dr. Solli Ödön egyesületi jogtanácsos.
4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
5. Költségvetés- és zárószámadások tárgyában határozathozatal.

6. Egy felügyelő-bizottsági tagnak választása.

7. Jövő évi közgyűlés helyének meghatározása.

8. Indítványok. Az egyesület tagjai tartoznak a közgyűlésen tárgyalatni óhajtott indítványaikat az igazgatóság elleni panaszok kivételével — melyek a közgyűlésen közvetlenül megtehetőek — *legkésőbb folyó évi augusztus hó végéig illetékes választmányuk útján a központi irodában írásban beterjeszteni.*

9. A közgyűlés berekesztése.

Házasabályok.

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyejesülete közgyűlésének tanácskozási rendjére vonatkozólag.

1. §. Tanácskozáshoz és határozathozathoz legalább 30 szavazatképes tag jelenléte elégséges, ha ezek legalább 100 tagot képviselnek.

2. §. A közgyűlésen tárgyalatni óhajtott indítványok — az alapszabályok 61. §. e) pontja kivételével — legalább 15 nappal a közgyűlés előtt a központi irodába beküldendő. Indítványok, határozati javaslatok mindig írásban nyújtandók be.

3. §. A tárgysorozat minden pontjánál a rendes tagok mindenike csupán egyszer szólhat fel.

4. §. Védnök, diszelnök, elnökök, alapítótagok és jogtanácsos többször élhetnek a szólás jogával.

5. §. Indítványt, ellenindítványt, határozati javaslatot benyújtó ennek tárgyalásakor több ízben is felszólalhat.

6. §. A tanácskozás alatti tárgytól eltérni nem szabad. E szabály ellen vétőtől az elnök a szót megvonhatja.

7. §. Első szó mindég a tanácskozás tárgyának előadóját illeti. Ez után a felszólalni kívánókat szólásra a jegyzőnél jelentkezés sorrendjében az elnök hívja fel.

8. §. Ha szólásra többé senki sem jelentkezik, elnök a kérdést szavazásra tüzi ki.

9. §. A kérdés mindig úgy teendő fel, hogy arra mindenki igennel vagy nemmel szavazhasson.

A szavazás felállítás és ülve maradás által, 10 tag kívánságára névszerint történik.

10. §. Szót kérhetnek azok, a kik:

a) személyes támadásra válaszolni;

b) szavaik félremagyarázását röviden helyreigazítani akarják.

11. §. Egyedül az elnöknek van joga a szólót beszédében félbeszakítani és figyelmeztetni.

Kétszeri figyelmeztetés után a szó megvonható.

Megvonható a szó illemtet sértő kifejezés, osztály, felekezet elleni izgatás esetén.

Ilyenkor az elnök szólót rendreutasítja, a szót megvonhatja, sőt ha a sértés nagyfokú, annak elkövetőjét a közgyűlés a tanácskozásból kizárhatja.

12. §. Az elnök figyelmeztetése, rendreutasítása ellen felszólalni, azt visszautasítani nem szabad.

13. §. Szavazás közben beszédet tartani, szavazatot indokolni nem szabad.

14. §. Rendzavarás esetén elnök az ülést 1 órára felfüggesztheti, ha a tanácskozás nyugodt menete akkor sem lenne biztosítva, akkor a közgyűlést feloszlathatja.

Igen tisztelt Szaktársak!

A múlt évben tartott országos kongresszus és nyugdíj egyesületi közgyűlés határozatai szerint nekünk jutott a szerencse, hogy önöket körünkben fogadhatjuk és tisztelhetjük.

Igaz örömmel hívjuk meg, — igaz magyar vendégszeretettel várjuk és kérjük önöket, hogy minél nagyobb számmal sziveskedjenek meglátogatni.

Bátrak vagyunk figyelembe hozni és felkérni a következőkre:

1. Sziveskedjék ez idecsatolt bejelentési lapot teljesen kitöltve hozzánk **legkésőbb augusztus 15-ig** beküldeni.

2. Vasuti kedvezményes jegyeket, elszállásolási jegyeket a jelentkezőknek legkésőbb augusztus 30-ig megküldjük.

3. Egyes ipartársulatoknak, vagy vendégeinknek a szabadság szobor és vesztőhely megkoszoruzására vonatkozó bejelentéseit csak **augusztus 30-ig** vehetjük figyelembe.

4. Minden ez ügyre vonatkozó levél az Aradi Vendéglősök és kávések ipartársulatához címzendő.

5. Kérjük figyelembe venni a következő lapok út-

mutatóját, melyekben részletes tájékoztatást kívánunk nyújtani a körünkben eltöltendő napokról:

Aradon, 1900. július 10.

Őszinte tisztelettel Az aradi vendéglősök és kávések ipartársulata nevében *Nagy Lajos*, elnök.

U t m u t a t ó.

A szabadságharcai emléktárgyak országos muzeuma egész nap nyitva áll.

1900 szeptember 11-én.

1. Az összes vonatokon érkező vendégeink fogadtatása és elszállásolása. Rendező: Gavrillete Miklós.

2. *Este 8 órakor* ismerkedő estély a Fehér Kereszt szálloda téli kertjében.

1900. szeptember 12-én.

1. *Reggel 8 órakor* a Hungária kávéházból indulva testületileg felvonulás a szabadság-szoborhoz.

2. A Magyar Vendéglősök V. országos kongresszusa megkoszorúzza a szabadság-szobrot. Ünnepi beszédet tart Gundel János végrehajtó-bizottsági elnök. (A budapesti vendéglősök ipartársulata koszorút küld. — Ha más ipartársulatok ez alkalomra koszorút hoznak, kérjük azt augusztus 30-ig bejelenteni).

3. *Délelőtt 9 órakor*. A magyar vendéglősök országos kongresszusa a Központi szálloda dísztermében. (Meghívó, tárgysorozat, ügyrend az 1. és 2. lapon).

5. *Délután 1/2 3 órakor*: A szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávésegédek országos nyugdíjgyejesületének III. évi rendes közgyűlése a Központi szálloda dísztermében. (Meghívó, tárgysorozat, házasabályok a 2. 3. oldal).

5. *Délután 5 órakor*: A magyar vendéglősök kongresszusa megkoszorúzza a vértanúk vesztőhelyét. Emlékbeszédet tart: Glück Frigyes. (Kivonulás kocsikon a közgyűlés befejezése után. — A budapesti vendéglős ipartársulat koszorút küld: mások által hozandó koszorukat kérjük augusztus 30-ig bejelenteni).

6. *Este 8 órakor*: Összes vendégeinket tisztelettel meghívjuk a Fehér Kereszt szálloda téli kertjében tartandó *társas vacsorára*.

1900. szept. 13-án.

1. *Reggel 9 órakor*: Az aradi pinczér egyeslet 50 éves jubileuma alkalmára az egyeslet *diszközgyűlése* a Központi szálloda dísztermében a) megnyitó az aradi dalárda által; b) ünnepi beszéd, tartja Dr. Barabás Béla; c) Záró ének. Rendezők: Kovács István és társai.

2. *Délelőtt 10 órakor*: Összes vendégeinket tisztelettel meghívjuk a Millenium söresarnokba *villás reggelre*.

3. *Délelőtt 11 órakor*: Külön vonattal kiindulás Gyorokra. *Délután*: Az aradmegyei gazdasági egyesület által rendezendő *borászati és szőlészeti kiállítás* Ménés, Gyorok és Kúvin szőlőbirtokainak megtekintése. A kirándulás vezetője: Nikolics Döme aradi ügyvéd. (Azon tisztelt vendégeinket, kik a 3 egymásba folyó hegyközség szőlő gazdaságát szept. 14-én bővebben megismerni óhajtják — szívesen kalauzoljuk. Ezt azonban aug. 30-ig külön levélben kérjük bejelenteni, hogy az egyes szőlős gazdáknál elhelyezésükről gondoskodhassunk.) *Este 8 órakor* vissza érkezés Aradra.

4. *Este 9 órakor*: Tisztelettel meghívjuk összes vendégeinket a Központi szálloda nagytermében tartandó tánczczal egybekötött *társas estélyünkre*. Rendező: Huzó István.

1900. szept. 14-én.

A város és nevezetességeinek megtekintése.

1. *Délelőtt*: 8 órakor gyülekezés a Központi szálloda kávéházában;

2. Az aradi vár és történelmi helyeinek megtekintése ;
 3. Az Uj-Aradi sörgyár megtekintése ;
 4. Az aradi vendéglősök szódagyárának megtekintése ;
 5. Kremmer József (Andrényi utóda) borkereskedő pinczejében villás reggeli.
 6. *Délután*: 2 órakor gyülekezés a Fiume kávéházban ;
 7. Dományi József borkereskedő pinczejének megtekintése ; — onnan
 8. Kirándulás az aradi waggongyár ; — ezután pedig
 9. Neumann testvérek szeszgyárának megtekintésére ;
 19. Este 8 órakor búcsú Kass Béla söresarnokában.
- Dél előtt rendezők: Földesi Lajos, Gavrilete Miklós.
Délután rendezők: Löwy Ignác, Garai Sándor.

K ü l ö n f é l é k .

Jelentés

a budapesti munkaközvetítő intézet működéséről megnyitásától, f. évi márczius hó 15-től—junius hó 30-ig.

A kereskedelmi Miniszter ur Ö Exellenciája által a megbízás az intézet szervezéséhez f. évi január hó 10-én kelt 212. eln. sz. rendeletével kiadatván, mindenek előtt azon két főkérdés volt eldöntendő, mily kiterjedésben létesíttessék az intézet és hol, a székes-főváros mely részében helyeztessék el.

A kiterjedés, illetve a terület nagyságára nézve a hasonló intézetek nyújthatván egyedül támpontot, a bécsi városi munkaközvetítő hivatal kiterjedése vétegett alapul és figyelembe véve azt, hogy Bécs népessége háromszor akkora mint Budapesté s hogy ezen intézet termei állandóan zsúfolva vannak, továbbá azt, hogy czélszerű oly intézetek kiterjedését, melyek telepítése nagyobb költséggel jár s melyek fejlődése előrelátható, nagyobbra venni, mint azt az első szükséglet igényleni fogja, annak kiterjedése a bécsi hivatal $\frac{2}{3}$ -adával vétegett kilátásba.

A helyre nézve, hogy hol létesíttessék az intézet, azon szempont lehetett mérvadó, hogy főleg munkások által lakott városrészben és hogy az odajutás megkönnyíttessék, lehetőleg a város közepén feküdjék; továbbá, hogy ugyanazon okból a várost átszelő, villamos vasúttal bíró fő közlekedési ut mentén létesüljön. Hogy pedig a közlekedés a főközlekedési vonalon, a részben a termeken kívül tartózkodó munkások által ne gátoltassék, ne annak mentén, hanem az abból kiinduló valamely rövid, csekély forgalommal bíró utcában helyeztessék el.

További elengedhetetlen feladat volt, hogy a földszinten számos bejárattal az utcában helyeztessék el.

További elengedhetetlen feladat volt, hogy a földszinten számos bejárattal az utcáról feküdjék, hogy a különböző helyiségekbe való be- és kijutás gyors lehessen és rendkívüli tömeges jelentkezéseknél, az utca is tartózkodási helyül szolgálhasson.

Sok keresés és tudakozódás után sikerült oly házat találni, melyben minden igényeknek megfelelő alkalmas helyiségek berendezhetők voltak s még azon előnnyel is bírtak, hogy azonnal igénybevehetők voltak.

Az intézet ennél fogva ezen, a József-körut 36. számú háznak Salétrom- és Kis-salétrom-utcai részében rendeztetett be és abban a férfi munkások számára egy 165 m² területű 650 ember befogadására, továbbá a női munkások számára egy 71 m² és a fitanonczok számára egy 20 m² területű 280, illetve 80 egyén befogadására alkalmas termek, végre a munkaadók fogadására és a hivatalnokok számára 5 kisebb szoba 128 m² összterülettel állanak rendelkezésre.

Az átalakítások, illetve beépítések befejezése, melyek az egy 35 m. hosszú és 11 m. széles teremben eszközölendők voltak, márczius hó első napjaiban kilátásba lévén

vehetők és az intézet választmánya is márczius 5-én megalakulván, az intézet megnyitási napjául márczius 15-ike állapított meg és az intézet e napon tényleg meg is nyílt.

A megnyitás az ipar általános, főleg azonban az építéssel kapcsolatos iparok úgyszólván teljes pangása közben történvén meg, a munkások azon reményben, hogy immár munkát kaphatnak, tömegesen és nap-nap után nagyobb számban jelentkeztek.

Igy márczius 15-én, az első napon már 1397 különféle munkás jelentkezett, a következő 7 napon ugyanannyi, vagy több; 19-én pedig 2124, úgy, hogy az első 7 napon a jelentkezett munkások száma már 10123 volt. A 8-ik napon szünt meg ezen tömeges jelentkezés és mintegy félelennyire süllyedt, minek folytán márczius 31-én az összes jelentkezettek száma 15772 volt. Áprilisban 9318, májusban jelentkezett 9607, júniusban jelentkezett 8378. Összesen tehát az első 3 és fél hónapban: 43075.

Evvel szemben a kínálat igen szerény volt. Az első napon márczius 15-én az ugyan 413-nak mutatkozott, 17-én 253-nak, de ha ezekből azon kínálatot, mely gyári cipőmunkásokra, mű-ötvösökre, colporteurökre és bányamunkásokra vonatkozott és kielégíthető nem volt, leszámítjuk, az első 7 napi kínálat összege csak 361-et, vagyis átlag napouta 32-öt tett.

Márczius végén volt a kínálat 1797, áprilisban 3260, májusban 3109, júniusban 4364. Összesen tehát 3 $\frac{1}{2}$ hónap alatt 12530.

A munkásoknak az intézet megnyitásával és általában márcziusban történt rendkívüli jelentkezés nagy csődületet okozott az intézetnél s a munkások legnagyobb része — tekintettel arra, hogy a férfi munkás-terem, melyet a jelentkezettek túlnyomó része elfoglalni kívánt, csak 650 egyént fogad be — az utcára szorult.

Ennek természetesen következménye volt, hogy a tolongás a terem be- és kijáratánál rendkívüli mérvet öltött, ép úgy a rekeszek ablakainál is, elannyira, hogy a közvetítésről az üres helyek kikiáltása utján le kellett mondani; hanem az üres állások betöltésére alkalmas munkásokat posta utján kellett behívni az intézetbe.

Hogy a rend fentartassék, szerencsétlenségek elkerültessenek és a közvetítés lehetőleg gyorsan keresztülvihető legyen, a fenforgó körülmények gondos mérlegelésével és a rendőrség igénybevételével a szükséges intézkedések megtétettek és így sikerült minden nagyobb bajnak elejét venni.

A márczius havában bejelentett üres állások csekély száma miatt magától érthetőleg az e hónapban elhelyezettek száma is csekély volt s csak 242-öt tett, áprilisban azonban már 1285, májusban 2197, és júniusban 2343. Összesen tehát 3 $\frac{1}{2}$ hónap alatt 6067 különféle munkás lett elhelyezve, kik közt férfi munkás volt 4800, női munkás 704, fitanoncz 535, női tanoncz 28. Összesen 6067.

Ha ezen eredményeket a bécsi 1898. évi december 18. óta fennálló, tehát már a kezdet nehézségein túllevő munkaközvetítő hivatal hasonidei eredményeivel összehasonlítjuk, következőket találjuk:

Márczius felében és a további hónapokban, június 30-ig tett a jelentkezett munkások száma: Bécsben 19,723-at, Budapesten 43,075-öt, több tehát Budapestén 23,352-vel, vagyis 118%-al.

Ugyanezen időben üres állás jelentetett be: Bécsben 11,776 Budapestén 12,530, több tehát Budapestén 754-el, vagyis 6%-al.

Az elhelyezettek száma pedig tett ugyanazon idő alatt: Bécsben 10,471-et, Budapestén 6067-et, kevesebbet tehát Budapestén 4404-el, vagyis 43%-al.

Ha pedig a június 30-án mutatkozott eredményeket hasonlítjuk össze, melyek átlagoknak vehetők, kitűnik, hogy a munkakereslet tett átlagban állandóan: Bécsben 5706-ot, Budapestén 7700-at, nagyobb tehát Budapestén

1994-el, vagyis 36·7%-al; a munkakinálat pedig: Bécsben 3368 at. Budapesten 1336-ot, kisebb tehát Budapesten 2032-vel, vagyis 39·7%-al.

Ezen összehasonlításokból kitűnik, hogy dacára azon körülménynek, hogy Bécs lakossága háromszorosát teszi Budapestének s ipara hatszor akkora, a munkakereslet Budapesten az első 3 $\frac{1}{2}$ hónap alatt a bécsinek több mint kétszeresét tette s a munkakinálat is $\frac{1}{20}$ -al volt nagyobb a bécsinél, hogy továbbá a munkakereslet nemcsak kezdetben volt nagyobb a bécsinél, hanem az állandóan mutakozó munkakereslet is az, még pedig 36·70%-al, hogy végre a rendszeren fenmaradó munkakinálat, illetve a naponként betöltetlen üres állások száma a bécsinek mintegy 40%-át teszi. mi tanúságot tesz a mellett, hogy a közvetítés Budapestnn gyorsabb, mint Bécsben, illetve, hogy a munkások nagyobb tömegénél fogva, alkalmas egyén hamarabb található.

Az eredmény, melyet a budapesti intézet felmutathat, t. i. az, hogy mennyi munkást helyezett el, szintén kedvező, mert a 3 $\frac{1}{2}$ hóban Budapesten elhelyezett 6067-el szemben, a bécsi hivatalnál elhelyezettek tettek 10,471-et, vagyis Bécsben 4414-el több lett elhelyezve, mi a bécsi eredménynek 58%-át teszi, messze fölülmulja tehát azon százalékok, mely a népesség arányának, a 33%-nak megfelel.

Hogy az eredmény ennél kedvezőbb nem volt s nem közelíti meg a munkakinálatnál mutakozó arányt, abban leli magyarázatát, hogy a bejelentett munkahelyek egy jelentékeny része oly iparágakra esik, melyekben Budapesten, sőt az egész országban munkás nem található és kétségtelen, hogy mihelyt a pangás, mely az ipar terén általában fennáll, megszűnik s mihelyt a tévhit, hogy az intézet képzetebb munkásokat közvetíteni nem képes, mely tévhit az ipartestületeknél nyilvánul, s melyet főleg a szaktestületek, az általuk folytatott közvetítés fentarthatása indokául terjesztenek, alább fog hagyni s a tapasztalat folytán jobb meggyőződésnek engedni fog: nemcsak az elhelyezetteknek fog kedvezőbb arány mutakozni, de a munkakinálat is még emelkedni fog.

Látszik ez különben már a május és júniusban elhelyezetteknek, ezek összesen 4540-et tettek, míg a bécsi hivatalnál ezek összege 6371 volt, miből kitűnik, hogy míg a 3 $\frac{1}{2}$ havi eredmény, mint fentebb ki lett mutatva 58%-át tette a bécsinek, az utolsó két havi eredmény annak már 71·2%-át teszi.

Mindezen felsoroltak a mellett tanuskodnak, hogy az intézet igénybevétele úgy a munkások, mint a munkaadók részéről igen jelentékeny és már is nagyobb annál, mely a bécsi hivatalnál mutakozik, továbbá, hogy a munkakinálat, mely kezdetben az ipar nagy pangása miatt csekélyebb volt, folyton emelkedik. Elvitázhatlan tehát, hogy az intézet felállítása indokolt volt, nagy szükségét elégíti ki, működése áldásos és a székes-fővárosra annyiban is előnyös, hogy a munkanélküliek számát, melyek reá terhet képeznek, már is jelentékenyen csökkentette; mert nemcsak számosaknak szerzett munkát magában a székes-fővárosban, hanem az által, hogy az elhelyezettek 24%-a vidéki városokba küldetett, 1454 nyomorban sányuló munkástól szabadult meg.

Az intézet tevékenységét a munkásnemek szerint és egyes hónapokról külön-külön és egész összegében június végéig is összeállított és ide csatolt táblázatok tüntetik fel, melyekből az is kitűnik, hogy az intézet nemcsak tanulatlan munkásokat, hanem túlnyomó számban iparosokat közvetített. E tény czáfolatul szolgál az ipartestületek részéről sürűn hangoztatott, már előbb említett azon állításnak, hogy az intézet iparosok közvetítésére nem alkalmas, mely állítás téves voltát különben a bécsi intézet eredményei már fényesen kimutatták.

Könnyen belátható különben, hogy miután a közvetítés sikere a két fél igényeinek kielégítésétől függ, az megfelelő lesz, ha a közvetítő ezen igényeket ismeri.

Kétségtelen tehát, hogy ha a munkaadó a munkának azon nemét és faját, melyben a segédnek jártassággal birnia kell és mindazon egyéb testi tulajdonságokat és feltételeket, melyeket a segéd korára, családi állapotára stb. vonatkozólag betartatni kíván, részletesen felsorolja és az iránt is nyilatkozik, mit hajlandó ily segéd munkájáért ellenértékül nyújtani, a számos munkás között a megfelelő ki lesz választható és meg is fog felelni.

Az intézet hivatalnokai ez okból a munkáshoz kötött igények megismerésére törekszenek s azokra nézve az adatokat szükség esetén pótlólag bekívánják és előrelátható, hogy ha a munkaadók, belátván annak feltétlen szükségét, ezen adatokat minél nagyobb részletezéssel már a munkás megrendelésekor közölni fogják, a közvetítéssel úgy a minőség, mint a gyorsaság tekintetében meg lesznek elégedve.

Az intézet berendezési költségei, melyekben a 3 évre bérbe vett helyiségek átalakítási kiadásai is befoglaltatnak, 11,548·36 koronát tettek, míg annak kezelési költségei június 30-ig, tehát 3 $\frac{1}{2}$ hónapra 12,227·02 koronára rugtak, vagyis összesen 23,775·28 korona fordított az intézetre.

Az intézet berendezése azonban nincs még befejezve és a kezelési költségek is emelkedni fognak; mert tekintettel arra, hogy az intézetnél állandóan bejelentett munkások száma 7500—8000 közt mozog s ezekből 7010 a férfimunkásokra esik; míg az ezek számára rendelkezésre álló terem csak 650 egyént fogad be, a téli időszakban pedig a munkások tartózkodása az utcán, kivált zordonabb időben lehetséges nem lesz: ezen teremnek nagyobbitása még a tél beállta előtt szükséges leend, miáltal újabb átalakítási és berendezési költségek fognak felmerülni és a kezelési költségek is nagyobbodni fognak.

Budapesten, 1900. július havában. Az igazgató.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
 legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
 legjobb asztali- és üdítő ital,
 kitünő hatásának bizonyult köhögésnél,
 gégebajoknál, gyomor- és holyaghu-
 rutnál.
 Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

MATTONI'S
ELISA-BETH SALZBAD
 BUDAPEST-
 KELENFÖLD

SEC

SEC

*Talisman*TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}*Promontor*

(Budapest.)

DÉPOSÉ.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANCOIS & Co.
PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Kőbányai

Polgári Serfőző

részvénytársaság.

Szent-István-sör.

Polgár-sör.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége
és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fensége
udvari szállítója.

Főüzlet:

IV., Vámház-körút 4.

Fióközlet:

IV., Kishid-utcza 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árúknak a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort:

Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

Első Magyar Részvénytársaság Serfőző

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Városi iroda: VIII. kerület, ESZTERHÁZI-UTCZA 6. szám.

Fennáll 1854 óta.

— **A j á n l j a:** —

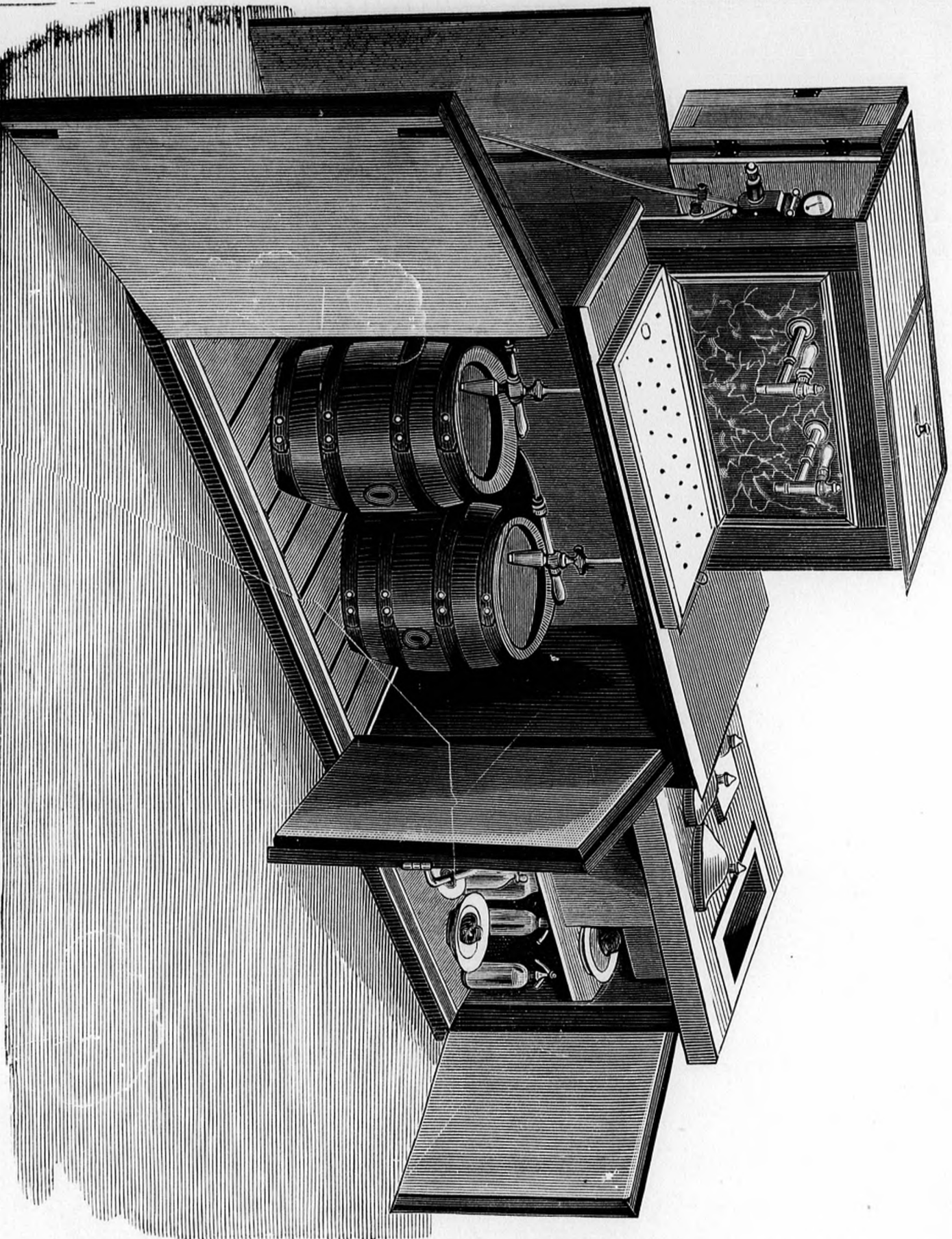
ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzdénknek évi gyártási képessége 400,000 hektoliter és az évenkénti eladás circa 300,000 hektolitert teszen. Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Dr. Wágner és Társai egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, IX. Tinódy-utca 3. sz. (A Gizella-malom mögött) ● BÉCS, Währing, Schoppenhauerstrasse 45.

Részes gyárak: dr. Wágner Jenő és Emil; Hygieniai fémipar R. T. dr. Mandler H. és V.; Millacher L. és Wágner; Frum István utóda.

Sörkimérő-készülékek

folyékony szénsav vagy légnomással.

Szekerények vagy kimérő-asztalok tetszés szerinti méretekben, a leggyyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Hordók a szekrényben elhelyezve vagy vezetékkel közvetlen a pinczéből. A szekrények ételhűtő-esetleg pohárállványval is. A kimérő asztalok bádorgurkolattal, bor-korsók-, étel és ásványvizhűtővel és mosómedenczével.

Kiváló előnyök: Csigavezeték segítségével gyors és olcsó hűtés nagy jégmegtakarítás csekély terfogat, egyszerű és takarékos üzem.

Szikvizgyárak berendezése és ellátása.

Fémöntőde. Elektrolitikus fémlemezelési intézet.

Főraktár folyékony szénsavban, eredeti gyári áron.

Mindenemű pincegazdászati és felszerelési cikkek dúsz választékban.

Bier-Apparate

für Kohlensäure und Luftdruck.

Schränke oder Pulte in beliebigen Dimensionen von einfachster bis luxuriöserer Ausführung. Fässer im Schranke oder Leitung direct vom Keller. Schränke mit Speisenkühler, eventuell auch mit Gläserstange. Schrankpulte mit Blechverkleidung, Weinkrügen, Speisen und Mineralwasserkühler und Waschwanne.

Besondere Vortheile: Rasche und billige Kühlung mittelst Rohrschnecke. Grosser Eisersparniss. Geringer Raumanspruch. Einfache und Sparsamer Betrieb.

Einrichtung

und Versorgung von Sodawasserfabriken.

Metallgiesserei.

Electro galvanische Metallplattenanstalt.

Hauptdepot flüssiger Kohlensäure

zu Original Fabrikspreisen

Sämmtliche Kellerartikel

in reicher Auswahl.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. — Preiscourante und Kostenvoranschläge gratis und franco.